

Sygn. akt I ACz 122/14

POSTANOWIENIE

Dnia 28 lutego 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie I Wydział Cywilny w składzie następującym

Przewodniczący:	SSA Andrzej Palacz
Sędziowie:	SA Marek Klimczak (spraw.) SO del. Bogdan Ziemiański

po rozpoznaniu w dniu 28 lutego 2014 r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku **Dyrektora Zakładu Karnego w R.**

z udziałem **K. W.**

przy udziale **Prokuratora Okręgowego w Rzeszowie**

o uznanie za osobę stwarzającą zagrożenie

na skutek zażalenia uczestnika K. W.

na postanowienie Sądu Okręgowego w Rzeszowie

z dnia 4 lutego 2014 r., sygn. akt I Ns 18/14

p o s t a n a w i a:

o d d a l i ć zażalenie .

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Rzeszowie postanowieniem z dnia 4 lutego 2014 r. zarządził obserwację uczestnika K. W. w Regionalnym Ośrodku Psychiatrii Sądowej w G. – Z. na okres do 4 tygodni, oznaczając datę rozpoczęcia obserwacji na dzień 19 lutego 2014 r.

W uzasadnieniu tego postanowienia stwierdzono, że zostało ono wydane w związku z wnioskiem Dyrektora Zakładu Karnego w R., który opierając się na treści art. 9 ustawy z dnia 22.11.2013 r. o postępowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi stwarzającymi zagrożenie życia, zdrowia lub wolności seksualnej innych osób (Dz. U z 2014 r, poz. 24), domagał się uznania K. W. za osobę stwarzającą zagrożenie w rozumieniu tej ustawy . W toku postępowania wywołanego tym wnioskiem dopuszczono dowód z opinii biegłych psychiatrów i psychologa . Po przeprowadzeniu badań , dokonaniu analizy linii życiowej badanego, obserwacji zachowania w trakcie badania , rozmową z uczestnikiem, jak również w oparciu o wyniki aktualnego badania psychologicznego, biegli ustalili, że uczestnik jest osobą upośledzoną w stopniu lekkim, ma nierealne plany na przyszłość, obniżony krytycyzm ogólny oraz obniżone mechanizmy samokontroli. Uczestnik posiada zmniejszoną zdolność do refleksji, jest niedojrzały emocjonalnie, a nadto podatny na wpływy osób dominujących . Słabo kontroluje intelektem sferą emocjonalną . Jest

skoncentrowany na zaspakajaniu potrzeb doraźnych, nie wyciąga wniosków ze swojego postępowania, nie uczy się na błędach. W sytuacjach emocjonalnie trudnych może podejmować działania pośpieszne, nieprzemyślane.

Mając na uwadze powyższe, a zwłaszcza ze względu na cechy upośledzenia umysłowego oraz zachowanie uczestnika prezentowane w zakładzie karnym, jak również w warunkach wolnościowych, K. W. – według biegłych – wymaga bardziej dogłębnej i dokładnej oceny, nie tylko sfery intelektualnej, ale także osobowości, sfery psychoseksualnej oraz zdolności do zachowania abstynencji alkoholowej. Zatem, dopiero przeprowadzona obserwacja szpitalna pozwoli odpowiedzieć na pytanie, czy charakter zaburzeń lub stopień ich nasilenia wskazuje, że zachodzi co najmniej wysokie prawdopodobieństwo popełnienia przez uczestnika czynu zabronionego z użyciem przemocy lub gróźb jej użycia przeciwko życiu, zdrowiu lub wolności seksualnej, zagrożonego karą pozbawienia wolności o górnej granicy co najmniej 10 lat.

Kierując się powyższym oraz opierając się na treści art. 13 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 22.11.2013 r. o postępowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi stanowiącymi zagrożenie dla życia, zdrowia lub wolności seksualnej innych osób (Dz. U z 2014 r, poz. 24), Sąd Okręgowy uwzględnił wniosek biegłych i zarządził obserwację K. W. w Regionalnym Ośrodku Psychiatrii Sądowej w G. – Z. na okres do 4 tygodni.

Postanowieniem z dnia 11 lutego 2014 r. Sąd Okręgowy zmienił przytoczone wyżej postanowienie o tyle, że oznaczył datę rozpoczęcia obserwacji uczestnika na dzień 4 marca 2014 r. W uzasadnieniu wskazał, że pierwotnie oznaczony termin rozpoczęcia obserwacji stał się mało realny i dlatego konieczne stało się wyznaczenie nowego terminu.

Postanowienie z dnia 4 lutego 2014 r. zaskarżył zażaleniem uczestnik zarzucając błąd w ustaleniach faktycznych poprzez wydanie w/w postanowienia w sytuacji, gdy biegli dysponowali wystarczającym materiałem do wydania końcowej opinii bez potrzeby zarządzenia obserwacji uczestnika.

W związku z powyższym zarzutem uczestnik wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości.

W uzasadnieniu zażalenia podniesiono, że obserwacja przewidziana w art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 22 listopada 2013 r. o postępowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi stwarzających zagrożenie życia, zdrowia lub wolności seksualnej innych osób, nie ma charakteru obligatoryjnego. Uczestnik odbywał karę pozbawienia wolności w systemie leczenia terapeutycznego – będąc pod obserwacją psychiatry, psychologa oraz kierownika Działu Terapeutycznego ZK R. Wydaje się zatem, że biegli dysponowali w dacie opiniowania stosownymi informacjami, by wydać opinię bez potrzeby izolowania uczestnika.

Na powyższej argumentacji skarżący oparł zarzut błędu w ustaleniach faktycznych poprzez zarządzenie obserwacji w zakładzie psychiatrycznym, w sytuacji, gdy biegli dysponowali wystarczającym materiałem do wydania opinii.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje :

Zgodnie z treścią art. 13 ust. 1 ustawy o postępowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi stwarzających zagrożenie życia, zdrowia lub wolności seksualnej innych osób (Dz. U z 2014 r., poz. 24), jeżeli biegli psychiatrzy zgłoszą taką konieczność, badanie psychiatryczne może być połączone z obserwacją w zakładzie psychiatrycznym.

Brzmienie cyt. wyżej przepisu wskazuje, iż obserwacja w zakładzie psychiatrycznym stanowi istotny element badania psychiatrycznego i służy wydaniu przez biegłych psychiatrów miarodajnej opinii co do okoliczności wypełniających przesłankę art. 1 ust. 3 ustawy (por. również art. 14 ust. 2 i 3 ustawy), tj. czy względem osób, których dotyczy ustawa, stwierdzone u nich zaburzenia psychiczne mają taki charakter lub takie nasilenie, że zachodzi co najmniej wysokie prawdopodobieństwo popełnienia czynu zabronionego z użyciem przemocy lub groźbą jej użycia przeciwko życiu, zdrowiu lub wolności seksualnej, zagrożonego karą pozbawienia wolności, której górna granica wynosi co najmniej 10 lat.

Błąd w ustaleniach faktycznych ma miejsce wówczas, gdy Sąd orzeka wbrew materiałowi dowodowemu sprawy, naruszając przy tym przepisy Kodeksu postępowania cywilnego normujące zasady oceny dowodów (art. 233 kpc).

Tego rodzaju sytuacja w rozpoznawanej sprawie nie zachodzi , gdyż w aktach sprawy bezspornie znajduje się wnioski biegłych lekarzy psychiatrów, o którym mowa w art. 13 ust. 1 i 2 cyt. ustawy, w którym biegli ci po zapoznaniu się z dostępną w sprawie dokumentacją stwierdzają, że odpowiedzi na pytanie sądu - czy charakter zaburzeń lub stopień ich nasilenia wskazuje, że zachodzi co najmniej wysokie prawdopodobieństwo popełnienia przez uczestnika czynu zabronionego z użyciem przemocy lub groźby jej użycia przeciwko życiu, zdrowiu lub wolności seksualnej zagrożonego karą pozbawienia wolności o górnej granicy co najmniej 10 lat - będą mogli udzielić jedynie po przeprowadzonej obserwacji psychologiczno – psychiatrycznej w warunkach szpitala psychiatrycznego (zob. k. 62 akt sprawy).

Pretensja skarżącego sprowadza się, zatem do tego, aby Sąd wcielił się w rolę biegłego i po analizie dostępnej w sprawie dokumentacji medycznej samodzielnie rozstrzygnął, czy dla wydania opinii o uczestniku konieczne jest badanie psychiatryczne połączone z obserwacją w zakładzie psychiatrycznym . Takie postawienie sprawy zaprzecza istocie opiniowania

(por. art. 278 § 1 kpc), jak również kłóci się z treścią przepisu art. 13 ust. 1 przedmiotowej ustawy.

Z tych względów – działając na podstawie art. 385 kpc w związku z art. 397 § 2 kpc w związku z art. 13 § 2 kpc i w związku z art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 22 listopada 2013 r. o postępowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi stanowiących zagrożenie życia , zdrowia lub wolności seksualnej innych osób (Dz. U z 2014 r. poz. 24) – zażalenie uczestnika K. W. oddalono, jako bezzasadne .

(...)

(...)

- (...)

- (...)

- (...)

(...).02.2014 r.

cs